

Анна Сітайло,
здобувач вищої освіти
факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя
(Державний Університет «Житомирська політехніка»)

Науковий керівник:
Дмитро Мельничук,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри психології та соціального забезпечення,
(Державний університет «Житомирська політехніка»)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО РОЗВИТОК

Розвиток економічного потенціалу України має особливу значущість в процесі реалізації довгострокової національної політики в нових економічних умовах, які характеризуються великою кількістю ризиків: природні та техногенні ризики, ризики політичної нестабільності, економічні та фінансові ризики, виробничі та інші ризики. Мінімізація негативного впливу ризиків є ключовим завданням страхування, як одного із найефективніших методів боротьби з ризиками у сучасному суспільстві. За допомогою страхування можливо вирішити багато соціально-економічних питань, тому розвиток страхової галузі є пріоритетним напрямком в стратегії економічного розвитку України.

Але ефективне функціонування страхового ринку залежить від стратегії й тактики управління економічними та соціальними процесами, які мають місце в механізмі державного регулювання ринку страхових послуг. Держава грає ключову роль у розвитку ринку страхування шляхом формування та забезпечення правових засад діяльності суб'єктів страхових правовідносин, а також координує діяльність учасників системи страхування. Тому особливої актуальності набуває виявлення мети регулювання державою страхового ринку, оскільки від цього залежить ефективний розвиток страхової справи.

У кожній країні держава намагається регулювати будь-який вид людської діяльності [1], і страхування не є виключенням. Страхування нормалізує пропорції суспільного відтворення й дає можливість підтримати досягнутий рівень добробуту населення. Більш того, за своєю спроможністю впливати на розвиток економіки страхування не уступає іншим складовим фінансово-кредитної системи. Таким чином, страхування займає досить специфічне місце в економіці й тісно пов'язане із системою державного регулювання. Ринок страхових послуг як складова фінансово-кредитної системи є об'єктом державного регулювання і контролю метою якого є забезпечення його стійкого розвитку з урахуванням ролі страхування в процесі суспільного відтворення. Страхову справу виділено в спеціальну галузь господарського законодавства й адміністративного нагляду: державне регулювання ринку страхування відбувається за рахунок впровадження спеціальної податкової політики, ухвалення законів за окремими видами підприємницької діяльності, що відбивають порядок укладення договорів зі страхування і вирішення спорів, що виникають. Також, держава, враховуючі інтереси всього суспільства, встановлює обов'язкові види страхування. Страхування виконує важливу соціальну функцію, та є механізмом захисту страхувальників від несприятливих наслідків, що загрожують їх життю, здоров'ю та майновим інтересам.

В Україні державний нагляд за страховою діяльністю здійснюється з метою ефективного розвитку ринку страхових послуг, запобігання неплатоспроможності страховиків та захисту інтересів споживачів згідно зі статтею 35 Закону України «Про страхування» [1]. В даному Законі передбачено здійснення державного нагляду за страховою діяльністю в Україні Уповноваженим органом (Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг) та його органами на місцях. Система правового

забезпечення страхування налічує низку законодавчих та нормативних актів, що регулюють страхову діяльність. Тому в Україні організація діяльності страховика досить жорстко регламентується з боку держави законодавчими та нормативними актами, Уповноваженим органом державного нагляду за страховою діяльністю, внутрішніми документами страхової організації, вимогами ліцензування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Михайлова Н. В., Кравцова А. І. Теоретичні основи державного регулювання страхової діяльності в Україні. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2016. № 4 (76). С. 163-168.